

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI

AYLIK EKONOMİK BÜLTEN

Haziran 2013

Sayı 2

AYLIK EKONOMİK BÜLTEN

DÜNYADAKİ GÜNCEL EKONOMİK GELİŞMELER

Dünya Bankası, Çin'den Brezilya'ya önde gelen gelişmekte olan ülkelerdeki beklenenin üzerinde yavaşlama ve bütçe kesintileri ile yatırımcı güveninin azalmasının Avrupa'daki daralmayı derinleştirmesiyle küresel büyüme tahminini aşağı çekmiştir.

Dünya Bankası Haziran ayında yayınlamış olduğu "Global Ekonomik Görünüm Raporu"nda dünya ekonomisinin 2013 yılı büyüme tahminini Ocak'taki %2,4 beklentisinin altına çekmiştir. Raporda Avro Bölgesi gayrisafi yurtiçi hasılasının %0,6 daralacağı öngörülürken, ABD ve Japonya'nın büyüme tahminleri ise mali ve parasal teşvikler gerekçesi ile yükseltilmiştir. Dünya Bankası, Avrupalı politika yapımcıların bölgedeki borç krizini kontrol altına alma çabalarının, küresel büyüme ve finansal piyasalardaki istikrar risklerini azalttığını ifade etmektedir.

DÜNYA BANKASI'NIN BÜYÜME ÖNGÖRÜLERİ (HAZİRAN 2013)

ÜLKE	2013	2014	2015
TÜRKİYE	3,6	4,5	4,7
BREZİLYA	2,9	4,0	3,8
RUSYA	2,3	3,5	3,9
HİNDİSTAN	5,5	6,3	6,6
ÇİN	7,7	8,0	7,9
ENDONEZYA	6,2	6,5	6,2
TAYLAND	5,0	5,0	5,5

Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü'nün (OECD) "Ekonomik Görünüm" raporunda, küresel büyüme tahmini ekonomik aktivitedeki toparlanmanın beklentilerin bir miktar altında kalmasına bağlı olarak 2013 yılı için %3,4'ten %3,1 düzeyine çekilmiştir. Genişletici yöndeki para politikaları, iyileşen finansal piyasa koşulları ve tüketici güvenindeki tedrici toparlanmanın özellikle gelişmiş ülkelerde büyümeyi destekleyeceği ve bu çerçevede 2013 yılının ikinci yarısından itibaren toparlanmanın hız kazanarak 2014 yılında %4'e ulaşacağı öngörülmüştür.

EURO BÖLGESİ

Eurostat'ın açıkladığı verilere göre Euro Bölgesi Ekonomisi, 2013 yılının ilk çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre %0,2 oranında daralmıştır. Ortak para biriminin yürürlüğe girdiği 1999 yılından bu yana kaydedilen en uzun süreli bu resesyon döneminde, bölge ekonomisinin 6 çeyrek üst üste küçüldüğü dikkati çekmektedir. Euro Alanı'nda iktisadi faaliyetin zayıf seyri enflasyon oranlarına da yansımaktadır.

Enflasyonda kaydedilen düşüş Avrupa Merkez Bankası'nın (ECB) genişletici yöndeki para politikası uygulamasına devam edeceğine ilişkin görüşleri desteklemiştir. Ayrıca, bölge genelinde işsizlik oranı Mayıs ayında değişim göstermeyerek %12,2 düzeyinde gerçekleşmiştir. OECD Ekonomik Görünüm Raporu'nda; Euro Alanı'nda ise iktisadi faaliyetin kredi piyasasındaki zayıflık ve mali konsolidasyon nedeniyle baskı altında kalmaya devam ettiği vurgulanmıştır. Euro Alanı ekonomisinin 2013'te %0,6 daralacağı, 2014'te ise %1,1 ile sınırlı bir büyüme kaydedeceği tahmin edilmektedir

ABD

ABD’de Mayıs ayında açıklanan veriler ekonomideki toparlanmanın belirginleştiğine işaret etmektedir. Nisan ayı perakende satışlar verisi düşüş beklentilerinin aksine yükselirken, aynı dönemde dayanıklı mal siparişleri de öngörülerin üzerinde gerçekleşmiştir. Mayıs ayına ilişkin Tüketici Güven Endeksi 76,2 ile son 5 yılı aşkın sürenin en yüksek düzeyine ulaşmış ve ülke ekonomisinin yaklaşık %70’ini oluşturan tüketim harcamalarının toparlanacağına yönelik görüşleri desteklemiştir. Diğer yandan ilk çeyrek büyüme verisi %2,5’tan %2,4’e revize edilmiştir.

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Moody’s, 2008 yılından bu yana “negatif” düzeyde bulunan ABD’nin bankacılık sektörünün kredi notu görünümünü “durağan” seviyesine yükseltmiştir. Moody’s ayrıca, ekonomik aktivitedeki toparlanmaya ek olarak işgücü piyasasında gelişmelerin de sektörün olumlu görünümünü destekleyeceğini belirtmiştir.

OECD Ekonomik Görünüm Raporu’nda; ABD ekonomisinin 2013 yılında %1,9, 2014’te %2,8 oranında büyüme kaydedeceğini öngörülmektedir.

JAPONYA

Japonya ekonomisi, Hükümet’in ve Merkez Bankası’nın ekonomiyi destekleyici yöndeki politikaları sonucunda 2013 yılının ilk çeyreğinde yıllık bazda %3,5 oranında büyüme kaydetmiştir. Milli gelirin yaklaşık %60’ını oluşturan tüketim harcamalarının büyümeye katkısı 2,3 puan seviyesindedir. 22 Mayıs’taki toplantısında para politikasında herhangi bir değişiklik yapmayan Japonya Merkez Bankası (BoJ) da para tabanını yılda 70 Trilyon Yen civarında artırma taahhüdünü yinelemiştir. Ayrıca, Japonya ekonomisine ilişkin değerlendirmelerini iyileştiren BoJ, ekonominin toparlanmaya başladığını ve enflasyonun önümüzdeki dönemde yeniden artış kaydedeceğini ifade etmiştir.

ÇİN

Çin’de açıklanan veriler ekonominin seyrine ilişkin karışık sinyaller vermektedir. Nisan ayında sanayi üretimi ve perakende satışlar artış kaydetmiş, Mayıs ayı imalat sanayi satın alma yöneticileri endeksi (PMI) 49,6 ile 50 eşik değerinin altına gerileyerek üretim faaliyetlerinde daralmaya işaret etmiştir. Söz konusu endeks, Ekim 2012’den bu yana ilk defa eşik değerinin altına gerilemiştir. Bu durum, Çin ekonomisinde büyümenin yılın ikinci çeyreğinde beklentilerin altında kalabileceğine yönelik endişeleri desteklemiştir.

OECD, gelişmekte olan ülkelerin bir bölümünde yapısal sorunların büyümeyi sınırlandırdığına, bazılarında ise ekonomik durgunluk yaşandığına dikkat çekmiştir. Çin’in ise diğer gelişmekte olan ülkelere göre ayrıştığı ve bu ülkelerin oldukça üzerinde bir performans sergilediği vurgulanmıştır. Bu çerçevede, Çin ekonomisinin 2013 yılında %7,8, 2014’te de %8,4 oranında büyüme kaydedeceğini öngörülmektedir.

TÜRKİYE

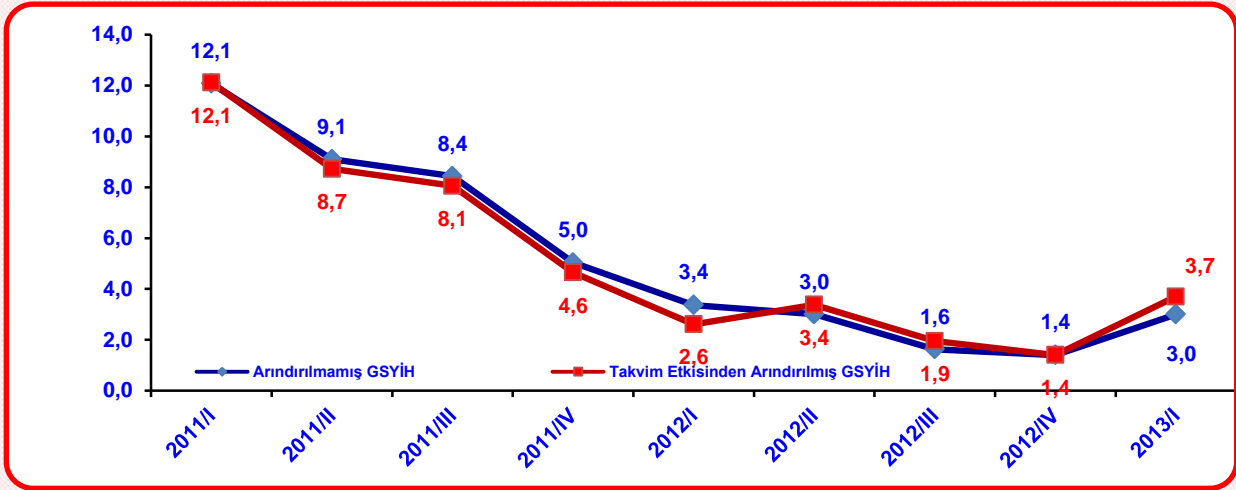
Küresel etkiler ve Gezi Parkı olayları süreci, borsa ve döviz piyasalarının seyrini olumsuz etkilemiştir. Euro/\$ paritesi 1,33 ile 4 ayın en yüksek seviyesine ulaşmıştır. Dünya Bankası tarafından, Türkiye’nin 2013 yılı büyüme tahmini %3,6 seviyesine çekilmiştir.

BÜYÜME

2013 yılının birinci üç aylık çeyreğine ilişkin hesaplanan gayri safi yurtiçi hasıla değeri bir önceki yılın aynı dönemine göre sabit fiyatlarla %3,0 artışla 28.075 Milyon TL olmuştur. Birinci çeyrekte bir önceki yılın aynı dönemine göre, takvim etkisinden arındırılmış GSYİH, sabit fiyatlarla %3,7 artarken; mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış GSYH değeri bir önceki çeyreğe göre %1,6 gerçekleşmiştir.

2013 yılının birinci çeyreğinde en hızlı büyümenin sırasıyla; oteller ve lokantalar (%13,7), mali aracı kuruluşların faaliyetleri (%6,5) ile dolaylı ölçülen mali aracılık hizmetleri (%6,4) sektörlerinde gerçekleştiği görülmektedir. İmalat sanayinde ise üretim artışı %2,8 oranında gerçekleşmiştir. Bu oran, kriz yılları haricinde önceki dönemlerde gerçekleşen büyümenin çok çok altındadır. 2012 yılında ihracatla büyüyen Türkiye, yılın ilk çeyreğinde iç tüketimle büyümüştür.

2013 yılının birinci çeyreğinde madencilik ve taşocakçılığı (%4,5), elektrik, gaz, buhar ve sıcak su üretimi ve dağıtımı (%3,0) sektörlerinde üretim gerilemiştir. Yılın ilk çeyreğinde üretim açısından büyümeyi daha çok hizmetler ve inşaat sektörleri sağlamıştır.

Dönem	Cari fiyatlarla GSYH		Cari fiyatlarla GSYH		Sabit fiyatlarla GSYH		
	(Milyon TL)	Gelişme hızı (%)	(Milyon \$)	Gelişme hızı (%)	(Milyon TL)	Gelişme hızı (%)	
2012	I	328.880	12,8	181.543	-1,2	27.257	3,3
	II	349.340	10,1	193.526	-4,5	28.895	2,9
	III	376.419	7,2	208.644	2,8	31.667	1,6
	IV	364.177	7,4	202.580	9,6	29.935	1,4
	Yıllık	1.416.817	9,2	786.293	1,6	117.754	2,2
2013	I	357.854	9,5	200.319	10,3	28.075	3,0

ENFLASYON

%	TÜFE		ÜFE	
Mayıs	2012	2013	2012	2013
Yıllık	8,28	6,51	8,06	2,17
Yıllık Ort.	8,68	7,51	10,57	3,27
Aylık	-0,21	0,15	0,53	1,00

2013 yılı Mayıs ayı enflasyon oranı; yıllık TÜFE'de %6,51, ÜFE'de %2,17 oranında gerçekleşmiştir. Bir önceki aya göre TÜFE'de %0,15 oranında, ÜFE'de ise %1,00 oranında artış yaşanmıştır.

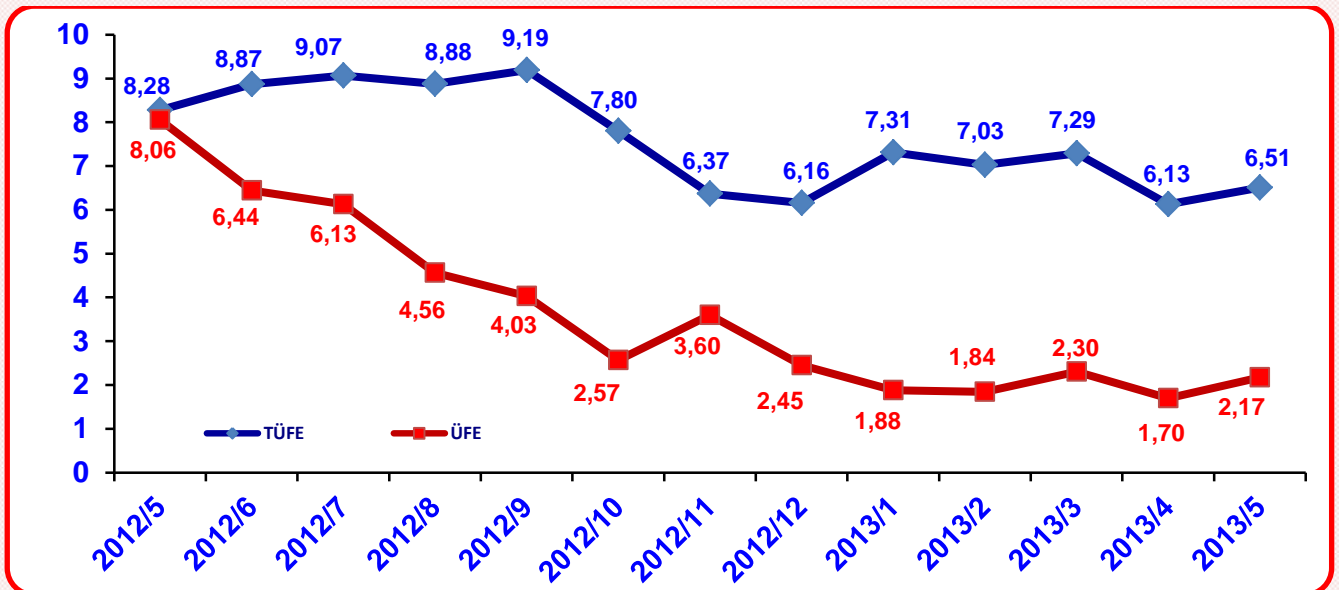
Bir önceki yılın aynı ayına göre TÜFE'de en yüksek artış; %8,85 ile giyim ve ayakkabı grubunda gerçekleşmiştir. Eğitimde (%1,73), lokanta ve oteller (%0,75), eğlence ve kültürde (%0,46), haberleşme (%0,40) artışın yüksek olduğu diğer harcama gruplarıdır. Aylık en fazla düşüş gösteren sektör %2,18 ile gıda ve alkolsüz içeceklerdir.

İstatistiki bölgelere göre yapılan ayırında, İzmir'de TÜFE, bir önceki yılın aynı ayına göre %5,96 ve on iki aylık ortalamalara göre %7,61 oranında artış gerçekleşmiştir.

Mayıs ayı ÜFE alt kalemleri bazında, sanayinin üç sektöründen madencilik ve taşocakçılığı sektöründe %0,13 ve imalat sanayi sektöründe %0,07 oranında düşüş, elektrik, gaz ve su sektöründe %1,77 oranında artış gerçekleşmiştir.

Sanayinin alt sektörleri bazında ÜFE değerlendirildiğinde; en yüksek aylık artış %1,96 ile elektrik, gaz üretimi ve dağıtımında gerçekleşirken, onu %1,88 ile taşocakçılığı ve diğer madencilik ürünleri, %0,77 ile tekstil ürünleri imalatı izlemiştir. Mayıs ayı itibarıyla 788 maddeden, 374 maddenin ortalama fiyatında artış, 221 maddenin ise ortalama fiyatlarında düşüş gerçekleşirken; 193 maddenin ortalama fiyatında ise değişim gözlenmemiştir.

Yıllık Değişim Oranları (%)

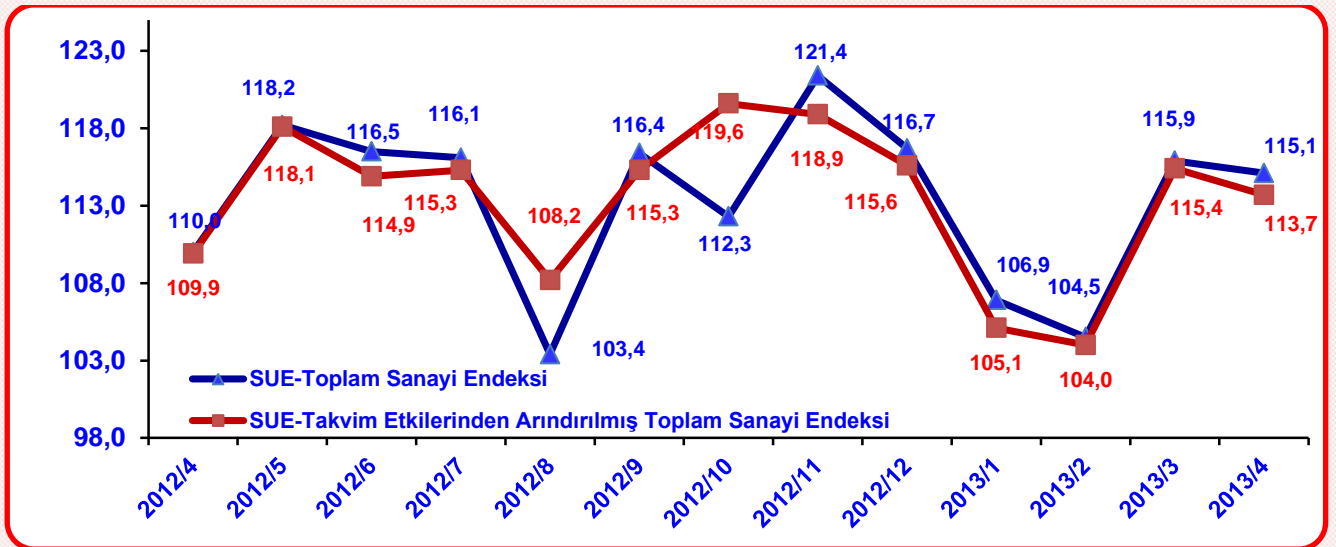
SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ

NİSAN 2013 (2010=100)	Arındırılmamış		Takvim Etkisinden Arındırılmış		Mevsim ve Takvim Etkisinden Arındırılmış	
	Endeks	Değişim (Yıllık)	Endeks	Değişim (Yıllık)	Endeks	Değişim (Aylık)
Toplam Sanayi	115,1	4,64	113,7	3,4	115,9	1,3
Madencilik ve Taşocakçılığı	103,7	3,8	102,8	3,1	109,5	0,1
İmalat Sanayi	117,3	4,9	115,7	3,6	116,7	1,4
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklim. Ürt. ve Dağıtım	106,1	2,2	105,5	2,3	113,1	1,1

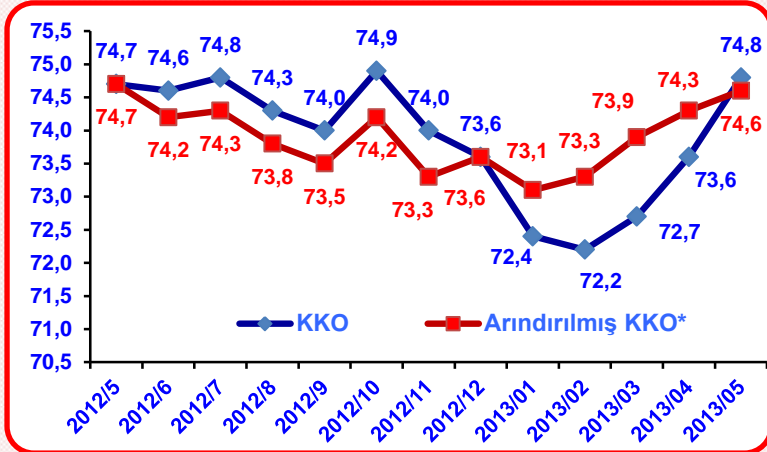
Arındırılmamış Sanayi Üretim Endeksi, bir önceki yılın aynı ayına göre Nisan ayında %4,64 oranında artmıştır. Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış endeks ise, bir önceki aya göre %1,3 oranında artmıştır.

Takvim etkisinden arındırılmış Sanayi Üretim Endeksi'ni sektörel bazda değerlendirecek olursak; madencilik ve taşocakçılığı sektörü yıllık endeksi %3,1 oranında, imalat sanayi sektörü endeksi %3,6 oranında ve elektrik,gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi de %2,3 oranında artmıştır.

2013 yılı Nisan ayında mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış Sanayi Üretim Endeksi'ne göre; bir önceki aya göre, en fazla artış %13,9 ile bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatında gerçekleşmiştir. Bu artışı, %11,6 ile temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı, %11,1 ile kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı, izlemiştir. En yüksek azalış ise, %5,3 ile ağaç, ağaç ve mantar ürünleri imalatında gerçekleşmiştir. Bu azalışı, %4,0 ile kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı ile giyim eşyaları takip etmektedir.

KAPASİTE KULLANIM ORANI

2013 Mayıs ayında Kapasite Kullanım Oranı %74,8 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Makine ve ekipmanlarının kurulumu ve onarımı %80,6, kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı %79,8, tekstil ürünlerinin imalatı %79,7 ile Kağıt ve kağıt ürünleri imalatı %79,2 ile 2013 yılı Mayıs ayını en yüksek kapasite ile kapatan sektörlerdir.

HANEHALKI İŞGÜCÜ İSTATİSTİKLERİ

Mevsim etkilerinden arındırılmamış temel işgücü göstergeleri

Mart	TÜRKİYE		KENT		KIR	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013
Kurumsal olmayan nüfus (000)	73.326	74.183	50.260	50.749	23.066	23.433
15 yaş ve üstü nüfus (000)	54.438	55.325	37.575	37.952	16.863	17.373
İşgücü (000)	26.431	27.776	17.785	18.578	8.646	9.198
İstihdam (000)	23.817	24.974	15.722	16.403	8.095	8.572
İşsiz (000)	2.615	2.801	2.063	2.175	551	626
İşgücüne katılma oranı (%)	48,6	50,2	47,3	49,0	51,3	52,9
İstihdam oranı (%)	43,8	45,1	41,8	43,2	48,0	49,3
İşsizlik oranı (%)	9,9	10,1	11,6	11,7	6,4	6,8
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	12,1	12,3	11,9	11,9	13,2	14,1
Genç nüfusta işsizlik oranı ⁽¹⁾ (%)	17,4	19,3	19,5	21,7	12,8	14,6
İşgücüne dahil olmayanlar (000)	28.007	27.549	19.790	19.374	8.217	8.175

Türkiye genelinde 2013 yılı Mart ayı işsizlik oranı, bir önceki senenin aynı ayına ve bir önceki aya göre 0,2 puan artış ile %10,1 oranında gerçekleşmiştir. Tarım dışı işsizlik oranı %12,3 olarak kaydedilmiş, işsiz sayısı 186 bin kişi artarak, 2 milyon 801 bin kişiye yükselmiştir.

Genç nüfusta işsizlik oranı yeniden %19,3 seviyelerinde gerçekleşmiştir.

2013 Mart ayında istihdam edilenlerin %22,9'u tarım, %19,8'i sanayi, %6,4'ü inşaat, %50,9'u ise hizmetler sektöründedir. Önceki yılın aynı dönemi ile karşılaştırıldığında inşaat sektörünün istihdam edilenler içindeki payı 0,5 puan, hizmetler sektörünün payının 0,2 puan artarken, tarım sektörünün payının 0,7 puan azaldığı, sanayi sektörünün payının ise, aynı kaldığı görülmektedir.

İSTİHDAMIN GELİŞİMİ (Bin kişi, 15+ yaş)

Aylar	SANAYİ	TARIM	İNŞAAT	HİZMETLER	TOPLAM
2012 Mart	4.721	5.613	1.400	12.083	23.817
2013 Mart	4.948	5.708	1.603	12.716	24.974

Kaynak: TÜİK

ÖDEMELER DENGESİ

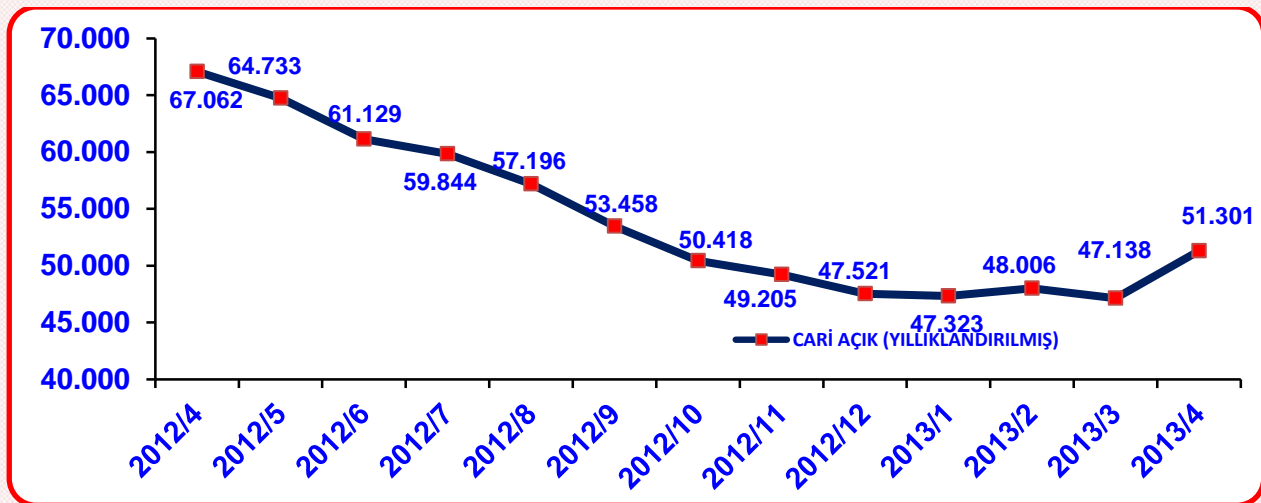
(Milyon Dolar; 12 Aylık Ort.)	2012 Nisan	2013 Nisan
CARİ İŞLEMLER HESABI	-67.062	-51.301
Hizmetler Dengesi	21.045	23.233
SERMAYE-FİNANS HESABI	54.884	60.100
Yurtdışında Doğrudan Yatırım	-3.780	-2.471
Yurtiçinde Doğrudan Yatırım	16.060	10.670
Portföy Hesabı-Varlıklar	2.587	4.022
Portföy Hesabı-Yükümlülükler	10.945	48.635
Diğer Yatırımlar-Varlıklar	-972	2.555
Diğer Yatırımlar-Yükümlülükler	24.126	30.834

Kaynak: TCMB

2013 yılının Nisan ayında, bir önceki yılın aynı ayına göre, cari işlemler açığı %79,7 artarak 8,2 milyar dolar düzeyinde piyasa beklentisinin biraz üstünde gerçekleşmiştir. 2012 yılı Nisan ayında kümülatif olarak 67 milyar dolar açık veren cari işlemler hesabı, 2013 yılı aynı ayında %23,5 oranında azalarak 51,3 milyar dolar gerçekleşmiştir. Cari açık, Ocak-Nisan 2013 dönemi için bir önceki yılın aynı ayına göre %17,2 artarak 24,3 milyar \$ olarak gerçekleşmiştir.

Bu dönemde cari açığa gerçekleşen bu genişlemede, iç tüketimdeki artış ve net ihracatın katkısının ortadan kalkması etkili olmuştur. Bunun yanı sıra, son dönemde altın ithalatındaki belirgin artış da cari açığı genişletmeyi hızlandırmıştır. Ekonomik canlanmanın devam etmesine eşdeğer olarak, cari açığı artışı sınırlı da olsa, 2013 genelinde süreceği öngörülmektedir.

2013 yılının Nisan ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %33,99 artışla yurt içine doğrudan yatırımlar 706 milyon ABD doları olarak gerçekleşmiştir. Diğer taraftan, yurt içi yerleşik yatırımcıların yurt dışında gerçekleştirdiği doğrudan yatırımlar yılın Ocak-Nisan 2013 döneminde 925 milyon \$ seviyesine ulaşarak net doğrudan yatırımların Ocak- Nisan 2012 dönemine kıyasla %11,39 oranında daralmasında etkili olmuştur.

GÜVEN ENDEKSLERİ

Aylar	Reel Kesim Güven Endeksi	Tüketici Güven Endeksi*
2012		
Nisan	116,0	75,7
Mayıs	113,8	78,1
Haziran	108,1	76,8
Temmuz	107,3	77,0
Ağustos	104,5	74,3
Eylül	103,1	72,1
Ekim	102,4	69,3
Kasım	101,0	72,6
Aralık	97,9	73,6
2013		
Ocak	102,10	75,8
Şubat	107,5	76,7
Mart	112,1	74,9
Nisan	112,0	75,6
Mayıs	112,5	77,5

*2004-2011 dönemi için modele dayalı yaklaşımla geriye çekme yöntemi uygulanmış olan yeni seri

Reel Kesim Güven Endeksi; 2013 yılı Mayıs ayında, 112,5 oranında gerçekleştirerek istikrarını korumaktadır. Bir önceki aya göre mevsimsellikten arındırılmış haliyle 0,7 puan artarak 105,7 seviyesine yükselmiştir.

Tüketici Güven Endeksi artış eğiliminde olup, 2013 yılı Mayıs ayında bir önceki aya göre %2,4 oranında artmış ve 77,5 seviyesine yükselmiştir. Son iki ayda gerçekleşen yükseliş tüketicilerin pozitif bir eğilime yöneldiğini göstermektedir.

BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ

2012 yılı Ocak-Mayıs döneminde 432 milyon TL açık veren bütçe, 2013 yılı Ocak-Mayıs döneminde 4,3 milyar TL fazla vermiştir. Aynı dönemde bütçe gelirleri %16,1 oranında artarak 159,5 milyar TL olmuştur. Bütçe giderleri ise, %12,7 oranında artarak 155,3 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

2012 yılı Ocak- Mayıs döneminde 111 milyar TL olan vergi gelirleri, 2013 yılı aynı döneminde %18,7 artarak 131,7 milyar TL seviyesine ulaşmıştır.

Bir önceki yılın aynı ayına göre, faiz hariç giderlerde %17,7, vergi gelirlerinde %18,7 oranında artış gerçekleşirken, faiz giderlerinde %10,7 oranında düşüş gerçekleşmiştir.

Milyon TL	2012 Ocak-Mayıs	2013 Ocak-Mayıs	Fark (%)
Bütçe Giderleri	137.807	155.267	12,7
Faiz Hariç Giderler	113.429	133.501	17,7
Faiz Giderleri	24.378	21.767	-10,7
Bütçe Gelirleri	137.375	159.530	16,1
Vergi Gelirleri	110.906	131.651	18,7
Bütçe Dengesi	-432	4.262	
Faiz Dışı Denge	23.946	26.029	8,7

Kanyak :BUMKO

DIŞ TİCARET

Milyon ABD \$		İhracat (FOB)		İthalat (CIF)		Ara (Hammadde) Malları İthalatı		Dış Ticaret Dengesi		İhracatın İthalatı
Aylar	Yıl	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	Karşılama Oranı (%)
Ocak-Nisan	2012	47.935		75.207		55.706		-27.271		63,7
	2013	49.550	3,4	81.581	8,5	60.306	8,3	-32.030	17,5	60,7
Nisan	2012	12.630		19.273		14.338		-6.643		65,5
	2013	12.520	-0,9	22.824	18,4	16.954	18,2	-10.304	55,1	54,9

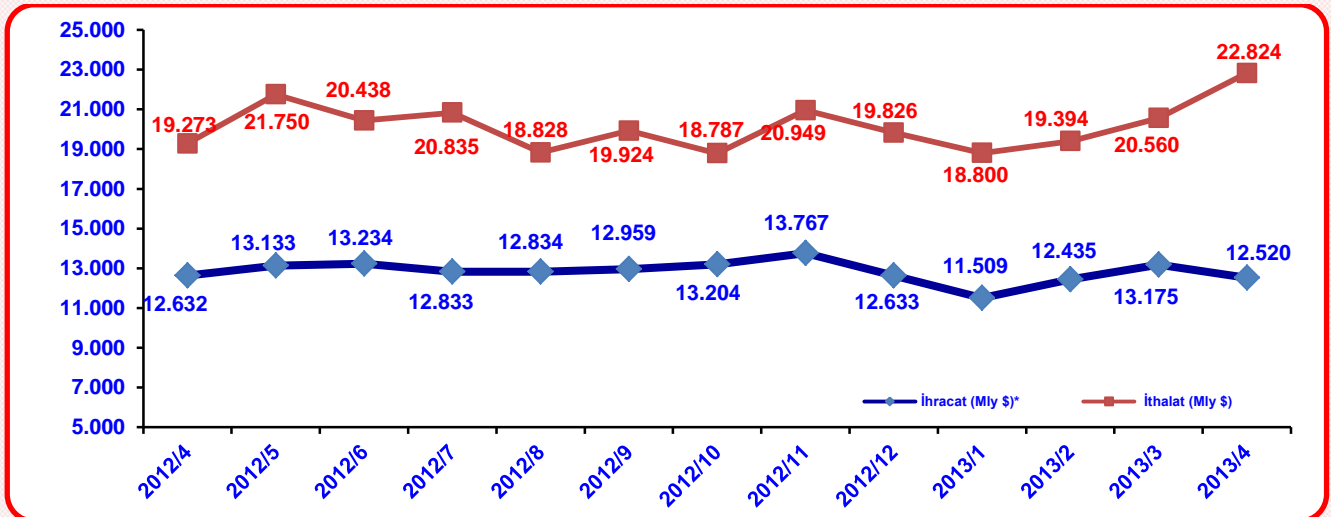
2013 yılı Nisan ayında, 2012 yılının aynı ayına göre ihracat %0,9 azalarak 12,5 milyar dolar, ithalat da %18,4 oranında artarak 22,8 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Aynı dönemde dış ticaret açığı %55,1 oranında artarak, 10,3 milyar dolar seviyesine yükselmiştir. Bu artışta, altın ihracatındaki artış büyük etken olmuştur.

2012 yılı Nisan ayında %38 olan Avrupa Birliği'nin (AB) ihracattaki payı, 2013 Nisan ayında %39,4'e yükselmiş; AB'ye yapılan 2012 yılının aynı ayına göre ihracat %2,8 oranında artarak, 4,9 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

2013 yılı Nisan ayında fasıllar düzeyinde en büyük ihracat kalemi, "motorlu kara taşıtları ve aksam parçaları" (1.402 milyon \$) olurken; bu fasılı "kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler; bunların aksam ve parçaları" (1.102 milyon \$); "demir ve çelik" (954 milyon \$), "elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları" (749 milyon \$) izlemiştir. "Mineral yakıtlar ve yağlar" (4.567 milyon \$), "kazanlar, makina ve cihazlar, aletler; bunların aksam ve parçaları" (2.710 milyon \$), "kıymetli veya yarı kıymetli taşlar, kıymetli metaller, inciler, taklit mücevherci eşyası" (2.553 milyon \$) ve "demir ve çelik" (1.741 milyon \$) ise en yüksek ithalat yapılan fasıllar olmuştur.

2013 yılı Nisan ayında, İzmir'in ihracatı 2012 yılının aynı dönemine göre %6 artarken, bir önceki aya göre %7,6 oranında azalarak 766 milyon dolar, ithalatı ise bir önceki yılın aynı dönemine göre %7,4 oranında artarak, bir önceki aya göre %4,7 oranında azalış göstererek 895 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

2013 yılı Nisan ayında, Ege Bölgesi'nin ihracatı 2012 yılının aynı dönemine göre %1,3 oranında artarken, bir önceki aya göre %3,09 azalış göstererek 1.451 milyon dolar, ithalatı ise %0,1 oranında artarken, bir önceki aya göre %0,5 azalış göstererek 1.472 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER TABLOSU

BÜYÜME	2008	2009	2010	2011	2012	2013/
GSYH (Cari Fiyatlarla) (Milyon \$)	742.094	616.703	731.608	772.298	786.293	200.319
Büyüme Oranı (%)	0,7	-4,8	9,2	8,5	2,2	3,0
İmalat Sanayi (%)	-0,1	-7,2	13,6	10	1,9	2,8
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM	2008	2009	2010	2011	2012	Mar.13
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Bin Kişi)	21.194	21.277	22.594	24.110	24.821	24.974
İşsiz Sayısı (Bin Kişi)	2.611	3.471	3.046	2.615	2.518	2.801
İşsizlik Oranı (%)	11,0	14,0	11,9	9,8	9,2	10,1
ENFLASYON (%)	2008	2009	2010	2011	2012	May.13
ÜFE (yıllık)	8,11	5,93	8,87	13,33	6,17	2,17
TÜFE (yıllık)	10,06	6,53	6,40	10,45	8,94	6,51
DIŞ TİCARET (Milyon \$)	2008	2009	2010	2011	2012	Nis.13
İhracat	132.027	102.143	113.883	134.972	152.537	12.520
İthalat	201.964	140.928	185.544	240.834	236.544	22.824
Dış Ticaret Dengesi	-69.936	-38.786	-71.661	-105.863	-84.008	-10.304
Cari İşlemler Dengesi	-41.959	-13.991	-47.099	-77.089	-48.867	-51.301
DÖVİZ POZİSYON AÇIĞI (Milyar \$)	2008	2009	2010	2011	2012	2013/
Reel Kesimin Döviz Pozisyon Açığı	-72,1	-65,5	-93,4	-124,8	-139,7	-146
BORÇLANMA (Milyar \$)	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Dış Borç Stoku	281	269,2	291,9	304,2	336,9	-
Kamu	92,4	96,8	101	104,2	110,8	-
Özel	188,7	172,4	190,9	200	226	-
SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ (Yıllık Ortalama % Değ.) Takvim Etkisinden Arındırılmış	2008	2009	2010	2011	2012	Nis.13
Toplam Sanayi	-1,1	-10,4	12,4	9,7	2,5	3,4
İmalat Sanayi	-2,2	-12,4	14	10,1	2,2	3,6
KAPASİTE KULLANIMI (%)	2008	2009	2010	2011	2012	May.13
Kapasite Kullanım Oranı	64,9	67,7	75,6	75,5	74,2	74,8
GÜVEN ENDEKSLERİ	2008	2009	2010	2011	2012	May.13
Reel Kesim Güven Endeksi	90,1	87,4	110,4	110,5	106,3	112,5
Tüketici Güven Endeksi**	69,9	78,79	90,99	92,0	75,6	77,5
SANAYİ CİRO VE SİPARİŞ ENDEKSLERİ	2008	2009	2010	2011	2012	Nis.13
Sanayi Ciro Endeksi	158,4	138,2	162,7	208,4	140,1	147,3
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ (Milyon TL)	2008	2009	2010	2011	2012	Oca.- May.13
Bütçe Dengesi	-17.432	-52.761	-40.081	-17.439	-28.791	4.262
PROTESTOLU SENET	2008	2009	2010	2011	2012	Oca.- Nis.13
Protesto Edilen Senet Sayısı (Bin Adet)	1.574	1.600	1.216	919	1.075	350
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	6.760	7.771	5.769	4.902	6.949	2.374
KREDİLER (Milyar \$)	2008	2009	2010	2011	2012	Oca.- Nis.13
Özel Sektörün Yurtdışından Sağladığı Kredi	141,3	128,8	119,8	127	138,3	143,3
BORSA VE DÖVİZ	2008	2009	2010	2011	2012	May.13
BIST 100 Endeksi	47.905	49.066	79.226	82.809	64.982	85.990
Euro/\$	1,3978	1,4316	1,3377	1,2945	1,2858	1,2984

SEKTÖREL BAKIŞ

PLASTİK SEKTÖRÜ

Günümüzün önemli işkollarından biri olan plastik sektörü, Türkiye’de, 90’lı yıllardan itibaren yükselişe geçmiştir. Türkiye’de plastik tüketimi yıllık kişi başı ortalama 40 kg civarındadır. Basit mamul maddelerden yüksek teknolojiye ürünler kadar farklı nitelikteki ürünlerin kullanıldığı Plastik; ambalaj, inşaat, otomotiv, elektrik, beyaz eşya ve ayakkabı gibi birçok sektörün kullanımına dahil olmaktadır.

TOBB veri tabanına göre Türk Plastik Sektörü’ne kayıtlı 5 bini aşkın firma yer almaktadır. Bu firmaların kapasite raporlarına göre sektör; 11,9 milyar adet, 190 milyon çift, 1 milyar metre, 3,5 milyar metrekare, 26 milyon metreküp ve 3,5 milyon ton kurulu kapasiteye sahiptir.

Kimya’nın alt sektörü olan Türk plastik sektörü ülke ekonomisine büyük katkı sağlayan lokomotif sektörlerden biridir. PAGEV verilerine göre; Türk plastik sektörü 2013 yılına hızlı bir giriş yaparak, ilk çeyrekte hem üretim hem ihracat açısından yükseliş göstermiştir. Yaklaşık %13 artan 2,2 milyon tonluk üretimi ile İtalya’yı geride bırakan Türk Plastik Sektörü, lider olan Almanya’nın arkasında ikinci sıraya yerleşmeyi başarmıştır.

Sektör ihracatını da, bir önceki yılın aynı dönemine göre %15 civarında arttırarak 1 milyar 250 milyon dolara yükseltmiştir. Plastik sektöründe direk ihracatın yanı sıra, yaklaşık 2 milyar 500 milyon dolara ulaşan, ambalaj, inşaat, otomotiv, beyaz eşya gibi sektörleri aracılığıyla da yapılan dolaylı ihracat da gerçekleşmektedir.

2013’ün ilk çeyreğinde, plastik sektörünün ihracattaki en büyük pazarlarını Irak, Almanya ve Rusya Federasyonu oluşturmaktadır. Bu ülkeleri takiben İngiltere, Fransa, Azerbaycan, Libya, Romanya, İran ve Bulgaristan yer almaktadır.

Dünya Plastik üretiminde Asya ülkeleri başı çekmektedir. Asya ülkelerini, Kuzey Amerika ve Avrupa takip etmektedir.

Birçok sektörde olduğu gibi plastik sektörünün de en büyük sorunu, hammaddede ithalata bağımlılığın olmasıdır. Sektörde %85 oranında dışa bağımlılık söz konusudur. Hammade ithalatını gerçekleştirdiğimiz ülkeler ve rakamlar ise şöyledir; 416 milyon dolar ile Suudi Arabistan birinci sırada yer alırken, bu ülkeyi 233,5 milyon dolar ile Belçika ve 164 milyon dolar ile Almanya takip etmektedir. 2013 yılının ilk üç ayında 2,76 milyar dolarlık hammadde ithal eden sektörün, 2013 sonundaki ithalatının 11 milyar doların üzerine çıkması beklenmektedir.

Plastik sektörünün girdilerinin %90’a yakın bir kısmı petrokimya sanayinden elde edilmektedir. Bu da petrokimya konusunda yeni yatırımları gerektirmektedir. Ancak, yakın gelecekte bu alanda yatırım yapılması öngörülmektedir. Mevcut durumda şartların nasıl iyileştirileceği ve sektörün nasıl gelişeceğine ilişkin ön çalışmalara hız verilmelidir.

Hammadde sorununun aşılabilmesi için, sektörde katma değeri yüksek ürünlere geçiş yapılması, teknoloji, AR-GE ve ürün geliştirme yatırımlarının arttırılması, tasarım ve markalaşmaya önem verilmesi, pazarlama ve satış stratejilerinin geliştirilmesi gerekmektedir.

Küresel krizin uzun sürmesi, sektördeki zayıf firmaları çok zor durumda bırakmıştır. Çok sayıda firmanın yenilikçilikten uzak, geleneksel ürünler üretmeye devam etmesi de sektörü olumsuz etkilemiştir. Bu gibi nedenlerle, sektörde % 30 atıl kapasite söz konusudur. Ayrıca, makine ithalatındaki yüksek KDV alımları konusunda da düzenlemeler yapılarak rekabet ortamının rahatlatılması sektörün önünü açacaktır.

Tüm bunların yanında, sektör çok önemli avantajlara da sahiptir. Genç, dinamik ve istekli kalifiye işgücü potansiyeli, Türkiye’nin jeopolitik yapısı, sektörde bilgi birikiminin ve tecrübenin üst düzeyde olması ve sektörün küresel değişimlere kolay uyum sağlayabilen yapısı bilinen önemli avantajlarındandır.